Türkçe Sesletim- Sesbilgisi Testi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türkçe Sesletim- Sesbilgisi Testi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31960

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türkçe Sesletim-Sesbilgisi Testi (SST), Türkçe konu?an bireylerin, özellikle çocuklar?n, sesletim (artikülasyon) ve sesbilgisel (fonolojik) geli?im düzeylerini standardize edilmi? bir biçimde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? kapsaml? bir ölçektir. Seyhun Topba? taraf?ndan 2006 y?l?nda yay?mlanan çal??ma ile geçerlik, güvenirlik ve standardizasyon süreçleri tamamlanm??t?r. SST, konu?ma sesi bozukluklar?n?n tan?lanmas?nda ve dil ve konu?ma terapisi müdahale programlar?n?n planlanmas?nda klinisyenler için bilimsel ve sa?lam bir temel sunmaktad?r. Test, Sesletim Tarama Boyutu (SET), ??itsel Ay?rt Etme Boyutu (IAT) ve Sesbilgisel Analiz Boyutu (SAT) olmak üzere üç temel alt boyuttan olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Türkçe Sesletim-Sesbilgisi Testi, SST, **Sesbilim**, **Sesletim**, Dil ve Konu?ma Terapisi, **Standardizasyon**, Geçerlik, Güvenirlik.

Yazarlar

Seyhun Topba?

Amaç

Türkçe Sesletim-Sesbilgisi Testi'nin (SST) temel amac?, Türkçe konu?an bireylerin sesletim ve sesbilgisi becerilerindeki yeterlilikleri objektif ve detayl? bir ?ekilde ölçmektir. Geleneksel dil ve konu?ma de?erlendirme yöntemlerine ek olarak, bu test klinik uygulamalarda konu?ma sesi bozukluklar?n?n tipini ve ?iddetini belirlemeye yard?mc? olur. Bu sayede, terapistler bireyselle?tirilmi? ve kan?ta dayal? müdahale stratejileri geli?tirebilirler.

Test, sadece seslerin üretimini de?il, ayn? zamanda seslerin dilin kurallar?na uygun olarak kullan?l?p kullan?lmad???n? (fonolojik süreçler) ve i?itsel olarak do?ru ay?rt edilip edilmedi?ini de inceleyerek kapsaml? bir profil sunmay? amaçlar.

Yap?

SST'nin ölçtü?ü temel yap?, dilin iki ana bile?eni olan sesletim (konu?ma seslerinin motor üretimi) ve sesbilgisi (bir dildeki ses sisteminin kurallar? ve düzenlenmesi) becerileridir. Bu yap?lar, test içerisinde üç farkl? ve yüksek düzeyde ili?kili alt boyut arac?l???yla de?erlendirilir:

Sesletim Tarama Boyutu (SET): Bireyin tek ses birimleri ve ünsüz öbekleri dahil olmak üzere, Türkçe sesleri do?ru ve anla??l?r bir ?ekilde üretebilme yetene?ini tarar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

??itsel Ay?rt Etme Boyutu (IAT): Bireyin konu?ma sesleri aras?ndaki ince farkl?l?klar? i?itsel olarak alg?lama ve ay?rt etme yetene?ini ölçer. Bu, fonolojik bilginin temelini olu?turur.
Sesbilgisel Analiz Boyutu (SAT): Bireyin sesleri dilin genel kurallar?na uygun olarak kullan?p kullanmad???n?, özellikle de fonolojik süreç hatalar?n? (basitle?tirmeleri) analiz eder.

Geçerlik

Türkçe Sesletim-Sesbilgisi Testi'nin yap? geçerli?i, testin alt boyutlar? aras?ndaki yüksek korelasyonlar ile güçlü bir ?ekilde desteklenmi?tir. Bu korelasyonlar, alt testlerin farkl? beceri alanlar?n? ölçmesine ra?men, ayn? temel konu?ma ve dil yap?s?n?n bile?enleri oldu?unu göstermektedir. Standardizasyon çal??mas?nda (n = 665), alt testlerin birbirleri ile olan korelasyonlar? yüksek derecede anlaml? bulunmu?tur (p < .001):

Sesletim Tarama Boyutu (SET) ve Sesbilgisel Analiz Boyutu (SAT) aras?ndaki korelasyon: r = .92
SET ve ??itsel Ay?rt Etme Boyutu (IAT) aras?ndaki korelasyon: r = .75
SAT ve IAT aras?ndaki korelasyon: r = .74

Bu bulgular, testin alt ölçeklerinin klinik olarak birbiriyle tutarl? ve ilgili oldu?unu, dolay?s?yla testin konu?ma sesi bozukluklar? yap?s?n? ba?ar?yla temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

SST'nin güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach's Alpha) kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Elde edilen de?erler, testin ve tüm alt ölçeklerinin yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, testin zaman içinde tutarl? sonuçlar verece?ini ve ölçülen yap?y? istikrarl? bir ?ekilde temsil etti?ini i?aret eder.

Sesletim Tarama Boyutu (SET) için alfa katsay?s?: **0.993** (p < .001).
Sesbilgisel Analiz Boyutu (SAT) için alfa katsay?s?: **0.986** (p < 0.001).
??itsel Ay?rt Etme Boyutu (IAT) için alfa katsay?s?: **0.941** (p < .001).

Ayr?ca, üç testin birle?tirilmi? iç tutarl?l?k **alfa katsay?s?** **0.89** (F3,663 = 164.7472, p < .001) olarak hesaplanm??t?r. Bu de?erler, SST'nin psikometrik aç?dan sa?lam bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Türkçe Sesletim-Sesbilgisi Testi, geli?tirme sürecinde belirlenen ve geçerlik çal??malar?yla desteklenen üç temel faktörden olu?maktad?r: Sesletim Tarama (SET), ??itsel Ay?rt Etme (IAT) ve Sesbilgisel Analiz (SAT). Bu üç faktör, konu?ma sesi de?erlendirmesinde kritik öneme sahip olan motor üretim, alg?sal i?leme ve bili?sel/dilsel organizasyon boyutlar?n? temsil etmektedir. Her ne

ARABPSYCHOLOGY.COM

kadar bu alt boyutlar aras?nda yüksek korelasyonlar mevcut olsa da, her birinin kendine özgü bir klinik bilgi sa?lamas?, üç faktörlü yap?n?n geçerlili?ini desteklemektedir. Bu yap?, klinisyenlerin bir bozuklu?un kökenini (motor mu, alg?sal m?, yoksa fonolojik sistemle mi ilgili oldu?unu) daha iyi anlamas?na olanak tan?r.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?larak standardize edilmi?tir)

Format: Bireysel olarak uygulanan, resim adland?rma, i?itsel ay?rt etme ve tematik kompozisyon görevlerini içeren standardize edilmi? bir performans testidir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türkçe konu?an çocuklar ve ergenler.

Ya? Grubu: Makalede spesifik ya? aral??? belirtilmemekle birlikte, testin yap?s? gere?i dil ve konu?ma geli?imi dönemi çocuklar?n? hedef almaktad?r.

Popülasyon Detaylar?: Geçerlik ve güvenirlik analizleri 665 ki?ilik geni? bir örneklem üzerinde gerçekle?tirilmi?tir (n = 665).

Test Metodolojisi: Uygulama, resim materyalleri kullan?larak hedef seslerin kelime ba??, ortas? ve sonunda nas?l üretildi?inin kaydedilmesini, minimal çiftler arac?l???yla i?itsel ayr?mc?l???n ölçülmesini ve serbest konu?ma/kompozisyon analizi ile fonolojik süreçlerin de?erlendirilmesini içerir.

Anahtar Kelimeler

Fonolojik Geli?im, Artikülasyon Bozuklu?u, Konu?ma Terapisi, SET, SAT, IAT, Seyhun Topba?, **Psikometri**, **Korelasyon**.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?tir

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: stopbas@anadolu.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Anadolu Üniversitesi, Dil ve Konu?ma Bozukluklar? E?itimi Alan? (Makale referans?na göre)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Türkçe Sesletim-Sesbilgisi Testi'nin standardizasyon ve psikometrik özellikleri **2006** y?l?nda yay?mlanm??t?r. Testin ticari kullan?m?, da??t?m? ve güncel ücretlendirme bilgileri hakk?nda bilgi almak için sorumlu yazar Seyhun Topba? ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Topbas, S. (2006). Türkçe Sesletim-Sesbilgisi Testi: Geçerlik-güvenirlik ve standardizasyon çalismasi. *Türk Psikoloji Dergisi*, *21*(58), 39-56.

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s? a?a??dad?r: turkpsikolojidergisi.com

Testin orijinal PDF doküman? burada indirilebilir: turkce-sesletim-sesbilgisi-testi-toad.pdf

Türkçe Sesletim- Sesbilgisi Testi Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

3 alt boyut

Sesletim Tarama Boyutu (24 ses birim, 7 ünsüz öbe?i)
??itsel Ay?rt Etme Boyutu (21 ünsüz, 48 adet resim sözcük)
Sesbilgisel Analiz Boyutu (13 tematik komposizyon)

ARABPSYCHOLOGY.COM